

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3 sz.

Társszerkesztő:
Wagner Anta!

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Főmunkatárs:
Dr. Nyiraty János

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Bácskai politika.

Beszéljünk egyszer mi is a bácskai urak politikájáról, beszéljünk arról most, amikor a bácskai urak a legszivesebben éppen a politikáról hallgatnának olyan mélyen, amilyen mélyen csak lehetséges. Pedig nem is olyan régmúlt az ideje annak, hogy a bácskaiak, akiket az országos politikában a bihari gárdával szoktak együtt emlegetni, nagyon is hangosak, nagyon is követelődzöek voltak.

A bácskaiak! Tisza István legfanatikusabb, legelvakultabb hívei: Most egy kicsit elcsöndesednek és nagyon szívesen veszik, ha egyideig nem igen veszik őket észre. Pedig hajh! Hogy ott voltak, hogy ott vannak a mi derék megyebeli uraink, ahol a népjogokon egyet rúgni kell, ahol egy-egy téglával hozzájárulhatnak ahhoz a gáthoz, amely utját állaná a demokratikus haladásnak.

Pedig, hogy a derék bihari és bácskai gárda vállvetett, odaadó, buzgó munkálkodása sem tud ma már olyan magas és erős gátat emelni a demokrácia áradata elé, arról a bihari és bácskai urak egy napon győződhetek meg, de alaposan.

Az egyik kijózanító jelenség az a forradalomszerű demonstráció, amely csütörtökön Budapesten lezajlott. A magyar munkásnép szurony és puskacső elé állott és úgy követelte a jogait és az az egy nap, amelyet vérbefojtottak, intő példa, hogy a bihari gárda nem állhatja utját a demokratikus haladásnak.

A bácskai urak pedig idehaza kaptak egy igen nagyon hideg és kijózanító zuhanyt a zentai választáson.

A zentai mandátum megüresedett. Új választást irtak ki.

Hogy milyen háborúság tört akkor ki a zentai mandátum körül, az talán még emlékezetes lesz a figyelmes olvasó előtt: A kormány húzódozott attól, hogy Zentán, a függetlenségi eszmék ezen erős várában jelöltet állítson. A függetlenségi párt pedig a vármegegyei pártélet egyik legnépszerűbb vezéralakját jelölte Fernbach Károly nyugalmazott főispán személyében. És most

jöttek a bácskai urak, a keménykezűek, a vasakaratuak és azt mondták:

A kormánynak jelöltet kell állítania Zentán, még pedig az új pénzügyminiszter személyében. A kormány nem akart kötélni állni, a pénzügyminiszter pedig Balassagyarmat felé kacsintgatott. De talpra állottak a bácskai vezérek és nagy kijelentéseikkel, fenyegetődzéseikkel kieroszakolták mégis Teleszky pénzügyminiszter jelölését. És aztán hajrá!

Rászabadult a hivatalos hatalom, a kemény kortes-világ minden agyafurt eszköze Zentára.

És az eredmény?

Most egy hete zajlott le a nagy csata és minden hivatali erőszakoskodás után is csufos kudarcot vallottak a jó bácskai urak.

A pénzügyminiszterrel megtörtént olyasmi, ami időközi választásoknál miniszterrel még nem esett:

A miniszter megbukott!

A zentai csata megmutatta, hogy a bácskai urak még sem egészen és föltétlenül urai a megyének és az országnak. Még sem kell mindennek úgy történni, ahogy ők akarják.

Történik valahogy úgyis, ahogy a nép akarja.

Csakhogy aztán akarnia is kell annak a népnek.

A népgyűlésről.

Pünkösd hétfőjén népgyűlést tartott a bajai szociáldemokrata párt. Délelőtt fél tíz órára volt összehívva a népgyűlés, de már jó korábban óriási néptömeg hullámzott a Főtéren. Az az elkeseredés, amelyet a mai áldatlan politikai helyzet az egész ország népében szült, végig viharzottja pünkösd hétfői népgyűlésen is.

Amikor az összehívók a népgyűlést megnyitották, már százakra és százakra menő néptömeg állott ott, amely rossz időjárás dacára is kitartott.

A népgyűlés szónoka, Fábik József kritika tárgyává tette a mai helyzetet és a helyzet előidézőinek ténykedéseit. Kemény, kíméletlen, de őszinte és igaz szavakkal ostromozta a munkapártot és különösen annak konzervatív vezérét, Tisza István grófot, aki beült az elnöki székbe és ezáltal előidézte a mult csütörtöki véres napokat. A szó, amit használt a népszónok, nem volt parlamentáris, kemény volt, de megérthető akkor, amikor egy olyan

emberről beszél, aki erőszakoskodásával megakadályozza az ország demokratikus haladását és aki a népjogokat, a képviselőház házszabályát felrugja.

Koller Dezső ügyeletes rendőrkapitány az erős szavak hallatára tiltakozott a szónoklat ilyen fordulata ellen és meg akarta a szót vonni. E miatt szóváltás is volt a népgyűlés elnöke és a tb. rendőrfőkapitány között, ami meglehetősen izgatott hangulatot idézett elő. A mi bajai népünk higgadságát, béke- és csendszeretét dicséri azon körülmény, hogy ezen izgalmas népgyűlés a legszebb rendben és a legnagyobb csendben oszlott szét.

De elismeréssel kell adóznunk a csendőrségnek is, amely tapintatos fellépésével is hozzájárult a rend és békéhez.

A bajai ipar.

A helyi iparkiallítás alatt sok és méltó dicső szóban és elismerésben volt része a bajai iparos világnak. Azon a kiállításon bemutatották a bajai iparosok tudásuk legjavát. Láttuk, hogy a bajai iparos értelmes szakmája olyan, hogy bármilyen más iparossal is felveheti a versenyt. Akkor csak dicséret és elismerés illette a bajai iparost.

A két hetes határidő elmúlt, a kiállítás kapui bezárultak és a kiállításnak nemcsak az emléke, de a tanulsága sem maradt meg. Visszatért megint az a régi és nagyon rossz, de még csunyasabb szokás, hogy mindent le kell szólni, ami bajai, ami otthoni. Le kell tehát szólni a bajai ipart is.

Most, amikor az agyagipari tanfolyamot befejezték és annak sikeres eredményét egy pünkösd vásáron mutatták be, kikíváncskoznak ezek a sorok a tollunk alul.

Láttuk, hogy aránylag rövid idő alatt, alig néhány hétig tartó tanfolyam befejezése után milyen szépen fejlett egy helyi iparág: az agyagipar. A tanfolyamon részt vett iparosok olyan ügyességet tanusítottak, hogy ma már olyan árukat is készítenek, amellyel a legkényesebb igényeket is kielégíthetik. Olcsó, szép és izléses munkát teljesítenek.

És úgy vagyunk minden egyes iparágunkkal. Anyag van Baján bőségesen. Sok az ügyes, intelligens iparos. Csak fejleszteni kell a bajai ipart, csak módot kell adni az iparosoknak, hogy szakmájában tökéletesítse magát.

Nem leszólni, nem folyton csak lekiáncsogni és azzal ambíciójának szárnyat szegni, hanem buzdítani, támogatni kell a bajai ipart.

A helyi ipar fejlődésével, erősödésével, gazdagodásával a jölet költözik be a város falai közé.

TELEFONHIREK.

Bpest, 1912. május 31.

A képviselőház ülése

A képviselőház mai ülésén Ábrahám Dezső volt az egyedüli szónok. Beszéde elején azt kérte, hogy engedessék meg neki, hogy fontos politikai kérdésekről is beszéljen. Tisza István kijelentette, hogy ha nem lát tendenciát abban, hogy Ábrahám az időt húzza, akkor megengedi az elterést Ábrahám nagyszabású beszédét mondott, amelynek során egyszer Tisza István beszédére hivatkozva, Tiszát így aposztrofálta:

Elnöklő képviselő úr Tisza kérdést intézett Ábrahámhoz, hogy milyen tendenciával mondotta ezt?

Ábrahám azt felelte, hogy azért szólt így mert az elnökkel nem szabad polemizálni és ő Tisza beszédére akart reflektálni. Ebben Tisza belenyugodott, Ábrahám folytatta a beszédét, amely az ülés végeig, délutáni háromnegyed 2 óráig tartott.

Ülés előtt Lukács és Tisza között hosszabb ideig tartó tanácskozás volt. Különböző nagy feltűnést keltett, hogy Tisza beleegyezett abba, hogy Ábrahám elterjen a tárgytól. Ebből azt következtetik, hogy Tisza is hajlik már a beke felé.

A folyosón megjelent 12 órakor Justh Gyula és így szólt:

Nagy hiba volt belemenni a véderő javaslatba. Én nem akarok behódolni.

Kossuth Ferenc odalépett Justhhoz és csútitani akarta őt, Justh azonban indulatlanul szólt:

— Ejh! Hagyjatok! és azzal felkelt és odébb ment.

A tüntetés áldozatai

és részben az árvízkárosultak javára személyenként 40 koronát adományoznak napidijaikból az országgyűlési képviselők.

A tokaji szerelmi dráma.

Geőce kapitányt az esküdtek verdiktje alapján öt évi fegyházra ítélte a bíróság.

Vihar — árvíz.

Bácbstopolyán olyan óriási vihar volt, hogy több házat rongált meg. Bodrog Mór téglaházát teljesen tönkre tette.

A Maros annyira kiáradt, hogy Arad város is veszélyben van. Budapesten a Duna előtölte az alsó rakodópártot.

NAPIHIREK.

A Nemzeti Szalon képviseletét hétfőn este zárták be s kedden a „Merkur” vállalat már ki is szállította a vasutra a megmaradt, kincset érő képeket Megállapíthatjuk, hogy városunknak nem kell szépenzene a kiállítás eredménye fölött, mert a képviselet elég élénknek volt mondható, mintogy haterzen koronán felüli összegben történt vásárlások. Az anyagi eredmény tehát kielégítő volt Szalonra nézve; ezt maguk a művészek is elismerik, ami pedig nagy szó. Egyébként itt közöljük az eladott képek és azok vásárlóinak névsorát. Mátyási József: Látogatás. Riszner Ede. Edvi Illés Ödön: Ut Ragusa felé, Kilátás Trebinje felé, Reich Béla, Hullámverés, dr. Bernhart János, Ökös fogatok, Tománovics György, Nádler Róbert: Bretagne-i nő, Rosenfeld Ignác, Zemplényi Tivadár: Itatás, Müller József. Paucka: Ferenc: Komámasszony látogatása, Schliszer Miksa, Glatler Ármin: 2. Szicíliai kép, Weidinger Dezső, Paraszok a kikötőben, Schliszer Miksa, Boemm Ritta: Kis dada, Spitzer Lola, Markó Ernő: Holdas táj, dr. Bernhart János, Holdas éj, dr. Koller Imréné, Tájkép, Nemes József, Őszi táj, Ősszel, dr. Makray László, Konek Ida: Hollandi gyermek, Weidinger Gusztáv, Beódi Balogh G.: Tájkép, Weidinger Dezső, Csei délut. Loschitz Béláné, Farkas Béla: Utca Szabadkán, Szász Ottó, Seta, Milkó Mátyás Eber Sándor: Velencei részlet, Reich Béla.

Egyben azon való örömmüknek adunk kifejezést, hogy Baján maradt a tárlat legbájosabb képeinek egyike: a „Komámasszony látogatása”, melyet Schliszer Miksa vásárolt meg, továbbá, hogy két oly kiváló művésznek, mint amikők Glatler Ármin és Beódi Balogh Gábor, sikerült néhány művet eladniok Baján.

Rövid közgyűlés. Alig néhány perces rendkívüli közgyűlést tartott tegnap a város törvényhatósági bizottsága. A katonai alreáliskola bajai alapítványa helyére első helyen Markó László rendőr László nevű fiát, második helyen Raics Dusán fiát ajánlotta a közgyűlés. A többi tárgy — csupa ingatlan adásvétel, átruházásról lévén szó — a közgyűlés határozatképtelensége folytán a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatára lett kitérve. A közgyűlésen legfeljebb ha 20 ember volt jelen. Ezáltal a józsefvárosi ovoda építése is halasztás szenvedett.

Esik, esik és megátalkodottan és állandóan esik. Rettenetes egy állapot. Tegnap óta ránk zúdult az eső és azóta, az egész éjszakán át folyton csak esik. Az idén ugyan kijut mindenből: Págy, vihar, jégeső és folytonos esőzés.

Az isten a megmondhatója, hogy milyen lesz ez a mostani esztendő?

A vasuti jegypénztár ellen kaptunk ma felszólalást. Egy olvasónk panaszolja, hogy a jegypénztárnál pünkösdkor, amikor nagy volt a személyforgalom, akkor oly lassan folyt a jegykiadás, hogy sok utasnak el kellett utaznia jegy nélkül, mert különben lemaradtak volna a vonatról. Ez pedig sűrűn fordul elő forgalmasabb napokon. Különösen hetivásárokon. A főnök ur figyelmét felhívjuk erre a panaszra és kérjük, hogy amennyire lehet, orvosolja.

Halalozás. Tegnap kísérték örök nyugovóra hegyére Weisz Józsefné urasszonyt, aki hosszú szenvedés után kedden meghalt. A megboldogult temetésén általános nagy részvét nyilvánult meg. Stern Vilmosné és Schlezinger Gyuláné urasszonyok az elhunytban édes anyjukat gyászolják.

A börtörvény fontosabb rendelkezéseiről a főkapitány a következő hirdetményt teszi közzé: Baja város rendőrkapitányi hivatala ezennel közhírré teszi, hogy a börtörvény fontosabb rendelkezéseit tartalmazó (1908 évi XLVII. t-cz.) hirdetmény a földmívelési minisztériumtól leérkezett. Erről a borkereskedők, korcsmárosok szeszessital kimérésével foglalkozók azzal értesítettek, hogy részükre 1-1 példány a kapitányi hivatalban kiszolgáltatott. Baja, 1912 május hó 24-én. dr. Molnár Mihály s. k. rendőrfőkapitány.

Szülők öröme, ha a csecsemő kitűnően fejlődik. Gyakran zavarok állanak be a gyermek fejlődése körül, amelyek rendszerint az emésztéssel vannak összekötve. Ilyenkor a szülők orvosi tanácsra csak a világhírű „Phosphatine Fallières”-sel táplálják a gyereket és a jó hatás el nem maradhat. A Phosphatine Fallières a gyermek-tápszerek fejedelme, amely tartalmazza az összes nélkülözhetetlen anyagokat. Szülők százezrei áldják a gyermek-tápszert.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős FODOR KAROLY, segédszerkesztő.

BUDAPEST szálloda

Szeged, Aradi-utca 6. (Tisza nagyszálloda függeléke.) Bejárat a Klauzál-téri villamos vasut megállójától.

Udvari szoba személyenként világítással és kiszolgálással K 1'60. Utcai szoba személyenként villanyvilágítással és kiszolgálással K 2'40.

Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója.

Kétkő, rézkénpor, kénmáj és raffiaháncs

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban. :-:

Rézkénporló,

szabadalmazott

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánnal, tökéletes berendezéssel, Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű.

(Napjegyű.)

Mindennemű permeterző alkatrészek kaphatók

DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN.

POLGÁRDI URADALOM

(Keczel község, Pestmegye)

parcellázása megkezdődött. Kis és középbirtokok vásárolhatók igen kedvező feltételek mellett.

Elsőrendű közlekedés: Vasut. műút minden irányban. Távolság Budapesttől 2 óra. Szabadkától 1 1/2 óra.

Közelsébi adatokkal a „Pusztai Polgárdi uradalom intézősége” Keczel (Pestmegye) készséggel szolgál.

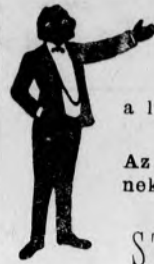
Jó írásu, ügyes fiatal segéd

a szabadkai nagytözsébe azonnal felvétetik

Férjet keresnek

21 éves amerikai árva 120,000 dollár vagyonnal, továbbá 38 éves egyedül álló gyermektelen özvegy 75,000 kor. 18 éves szerb hölgy 150,000 frank. 25 éves evang. földbirtokos leánya 50,000 márka. 25 éves orosz hölgy 50,000 rubel vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy 10—100,000 márka vagyonnal.

Komoly ajánlkozóknak, ha vagyonalanok is, díjtalan felvilágosítást ad Schlesinger, Berlin 18.

NIGRIN

a legjobb cipőkrém az egész világon.

Az eddigi világhírű wix-nak vitriol nélküli gyártása is

ST. FERNOLENDT WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. 80 éves gyári fennállás.

HIRDETÉSEK

felvétetnek — a kiadóhivatalban

ŐSZI TRAGYÁZÁS!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi Stern Marke védjegyű

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb! foszforsavas műtrágya

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban

van és eredeti olomzár van rajta!

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjellezzel van ellátva!

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabriken BERLIN, vezérképviselője Budapest, VI., Andrásy-ut 49. — Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Hydraulikus sajtolókat

bor és gyümölcsnedv nyeres céljára nagyüzem részére, 1, 2 vagy 3 kitolható kosárral.

„HERKULES”

kézüzem részére gyártanak mint különleges séget különféle nagyságban, szerkesztésben és a legkiválóbb jóságban

Ph. Mayfarth & Co.

Wien III.

Több mint 700 első díjjal kitüntetve!

különlegességi gyár gyümölcs-értékesítő és bortermelő gépekben

Kimerítő 122a számú képes árjegyzék ingyen és bérmentve

MILLIÓK

használják

köhögés, hurut,

rekedtség, elnyálkásodás és számköhögés ellen a

a „3 fenyővel”.

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól.

Csomagja 30 fillér. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában.

Rohírsi

Zempel -forrás. Szénsavdús, diätetikus, lidító asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria Legteljesebb gyógyforrás. — Indikálva: idült gyomorhurutnál, székrekedésnél, Bright-féle vé elajnál, légszomjatnál, máj-bajknál, sárgaságnál, anyagcsere betegség köd, a légutak hurut- bántalmainál.

Donati a maga nemében a leggazdagabb tartalmu gyógyforrás legerősebb hatással. Főképen indikálva: idült bélhurutnál, obstatipallónál, epekövél, elhízási hajlamnál, oszónál és cukorbetegségről.

Legdusabb, természetes magnézium-Glaubersósforrások.

Nagybani raktár

- Magyarország részére -

Hoffmann József-

nél Budapest, V.,

Báthory-utca 8. sz.

A peronoszpóra ellen idejében permetezzünk valódi **Brixeni Kristály-Azurinnal**,

mely jobb, biztosabb és olcsóbb védőszer, mint a kékkő-mészkeverék. — Kapható

Stampfl Jenő cégnél **Baja**, ugyszintén **Rézkénpor, Raffiaháncs**

— a legjutányosabb árban kapható. —

Előnyök!

Tarlós
Elegáns
Kicső

Berson
BERSONMŰVEK,
BUDAPEST.
gummisarkok

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként
224 K-tól kezdve
Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
Beton műkölépéső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
Csiszolt granit lépéső f. mtr.-ként
10 K-tól kezdve
Beton sirkeret 2 m. hosszú 1 m. széles
15 K-tól kezdve
Beton sirkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal
50 K-tól kezdve
Drótbetűs cementesővek 15 100 cm. átmérőig
Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
Kutmedencek betonból 8 K-tól kezdve
Fizmedencek betonból 16 K-tól kezdve
1 kecsi dunai homok hazaszállítva 4 korona.
Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.

Red Star Linie
Vörös Csillag Vonal

Rendes hajójáratok

Antwerpen-Newyork
Antwerpen-Boston és
Antwerpen-Philpdelphia

között,

Tengeri ut 7 nap.

A hajók minden csütörtökön és szombaton indulnak.

Prospektusok ingyen és bérmentve.

RED-STAR LINIE

magyarországi helyettese
BUDAPEST, VIII., Köztemető-ut 12 a.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Újdonságok a téglai par terén!

Téglavetőgép, legújabb szabadalom! Helyettesíti a kézivetést! Nem kell szakmunkás! 2 lóval és 2—3 napszámmal napi termelés 6—7000 téglá.

Téglaprések, golyos csapágygyal, gyűrűs kenéssel. Az összes fogaskerekek olajban futnak. Könnyű járás, legesékélyebb kopás!

Szabadalm. cserépvágó készülék, matricák nélkül. Könnyű kezelés, biztos üzem!

Teljes téglagyári berendezések a legmodernebb kivitelben.

SPECIALITÁSOK: Porcellán, samotte és agyagárugyarak teljes berendezése.

Drezdai Mótorgyár Részv.-Társ.
JAKOBIWERK OSZTÁLYA.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Jársa
Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.

A német császár kadineni téglagyárának teljes berendezését gyárunk szállította.

Gyors szállítás! Messzemenő jótállás!

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű sörfogyasztó közönség tudomására hozni, hogy csupán azon palackok tartalmazznak

kőbányai sört

melyek kőbányai címkével (vigneta) vannak ellátva.

Címke nélkül vagy nem kőbányai címkével ellátott palackok nem kőbányai származású, hanem silányabb minőségű vidéki sört tartalmazznak.

Kiváló tisztelettel

Trafikant Károly

a Dreher Antal R. T., Első Magyar Részvény Söröződe R. T., Hagenmacher R. T., Kőbányai Polgári Söröződe R. T. Főlerakata.

A mesterdálnok ...

Czipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha czipót szegzek, varrok.
Rajt! van

PALMA
KAUCSUK-SAROK.